

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Кафедра факультету природничих наук

лісознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія та організація наукових досліджень

Освітня програма магістр

Спеціальність: 205 «Лісове господарство»

Галузь - 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “16” січня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методологія та організація наукових досліджень
Викладач (-і)	Олійник Василь Степанович
Контактний телефон викладача	Роб. тел.: 59-60-48
E-mail викладача	vasyl.oliinyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний і заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	2 год. на тиждень (ауд. 207)
2. Анотація до курсу	
<p>«Методологія та організація наукових досліджень» вивчається у вищих навчальних закладах з метою формування у студентів спеціальності 205 «Лісове господарство» знань про процеси наукового дослідження у лісівничій науці, особливості і інтерпретації отриманих даних, методик написання наукових публікацій. Вивчення дисципліни «Лісова гідрологія» базується на знаннях навчальних дисциплін, отриманих студентами при освоєнні навчальних програм освітнього рівня «магістр», а програма дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» передбачає вивчення особливостей професійної діяльності майбутніх фахівців у лісогосподарській галузі.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Метою дисципліни</i> є ознайомлення студентів з основами методології наукових досліджень і їх організацією у лісівничій науці.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<ul style="list-style-type: none"> - Працювати з джерелами інформації; - Визначити робочі гіпотези; - Використовувати основні методи лісівничих досліджень; - Проводити обробку і аналіз отриманих даних. 	

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			30		
практичні заняття			30		
самостійна робота			120		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний		
1-ий	Лісове господарство	1	Нормативний		
Тематика курсу					
Змістовий модуль 1. Методологія наукових досліджень.					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Наука і наукові дослідження. Вступ до дисципліни. Наука і наукові дослідження у сучасному світі України. Предмет і сутність науки і її головна функція. Класифікація наук. Організація наукових досліджень та наукові кадри.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 4 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 1. Вступ. Наукова діяльність як основа розвитку суспільства.	Практичні заняття	Згідно списку літератури	2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 2. Етапи розвитку лісової гідрології. Рівняння водного балансу лісу і поля. Механізм впливу лісу на складники водного балансу. Лісогідрологічні школи і дискусія між ними. Основні поняття лісової гідрології. Теоретичне і практичне її значення та завдання.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 2. Типи наукових досліджень. Польові дослідження (маршрутний, стаціонарний).	Практичні заняття	Згідно списку літератури	4 год.	1-5	Згідно розкладу

<p>Тема 3. Технологія наукового дослідження. Актуальність тематики. Планування досліджень. Мета, завдання, етапи робіт, робоча гіпотеза і календарний план. Програма і методика робіт.</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 4 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Тема 3. Особливості наукових досліджень. Польові дослідження (маршрутний, стаціонарний).</p>	Практичні заняття	Згідно списку літератури	4 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Тема 4. Інформаційний пошук. Літературний огляд, його глибина і актуальність за останні роки. Електронні ресурси. Картографічні матеріали. Використання лісотипологічних і таксаційних описів. Література щодо лісорослинних умов. Висновки по літературному і відомчому пошуку.</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Тема 4. Методика моніторингових досліджень.</p>	Практичні заняття	Згідно списку літератури	2 год.	1-5	Згідно розкладу
Змістовий модуль 2. Методологія наукових досліджень.					
<p>Тема 5. Лісівничо-таксаційні дослідження. Робота на постійних лісових об'єктах. Особливості закладки пробних площ. Репрезентативність закладки об'єктів. Програма і методика досліджень на об'єктах. Маршрутний метод досліджень.</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 4 год.	1-5	Згідно розкладу

Тема 5. Методологія та методи наукового дослідження.	Практичні заняття	Згідно списку літератури	6 год	1-5	Згідно розкладу
Тема 6. Особливості спеціальних досліджень. Класифікація досліджень. Генетико-селекційні, лісокультурні, лісозахисні, лісомисливські, лісогрунтові, геоботанічні і інші.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 6. Написання наукової роботи	Практичні заняття	Згідно списку літератури	4 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 7. Лісоекспериментальні дослідження. Вивчення еколого-лісівничих наслідків і ефективності лісогосподарської діяльності. Методи закладки дослідних об'єктів – пробних площ і стаціонарів, особливості проведення експериментів, спостереження і обліків. Тривалість досліджень.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 7. Структура та зміст наукової роботи. Оформлення наукової роботи.	Практичні заняття	Згідно списку літератури	2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 8. Методи аналізу матеріалів. Методи аналізу матеріалів – ретроспективний, графічний, табличний, математико-статичний, прогностичний і інші.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 4 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 8. Обробка результатів досліджень, достовірність результатів, їх оформлення.	Практичні заняття	Згідно списку літератури	4 год.	1-5	Згідно розкладу

<p>Тема 9. Методика підготування наукової продукції. Підготовка наукових звітів, рекомендації для виробництва, дослідно-виробнича перевірка. Процедура впровадження у виробництво. Методика підготовки наукових публікацій, магістерських і дисертаційних робіт.</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 4 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Тема 9. Наукова продукція – наукові звіти, монографії, нормативи, вказівки, рекомендації, статті, виступи тощо.</p>	Практичні заняття	Згідно списку літератури	2 год.	1-5	Згідно розкладу
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Індивідуальне опитування – 15, тести -10, реферати – 25, контрольна робота - 35				
Вимоги до письмової роботи	Відповіді на тести дистанційного навчання (25 питань, правильна відповідь - 4бали)				
Практичні заняття	Розрахункові роботи, дистанційне навчання.				
Умови допуску до підсумкового контролю	Позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовими модулями (оцінювання роботи студента під час практичних занять; розрахункові роботи після вивчення розділу)				
7. Політика курсу					
<p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях (розрахункові роботи), самостійній роботі (реферати, презентації). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвочасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Вимоги викладача. Кожен викладач ставить студентам систему вимог та правил поведінки студентів на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт, тестових завдань. Все це гарантує високу ефективність навчального процесу і є обов'язковою для студентів.</p>					
8. Рекомендована література					
<p>Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Голубец М. А. Ельники Украинских Карпат / М. А. Голубец. – К.:Наукова думка, 1978. – 208 с. 2. Голубець М. А. Основи відновлення функціональної суті карпатських лісів / М. А. Голубець. – Львів: Манускрипт, 2016. – 142 ст. 3. Гулисашвили В. С. Горное лесоводство / В. С. Гулисашвили. – М.: Гослесбумиздат, 1956. – 230 с. 4. Сенищин С. Г. Горные леса / С. Г. Сенищин. – М.: Лесн. пром., 1979. – 200 с. 5. Гаврусевич А. М. Та інші. Діброви Українських Карпат і суміжних територій, їх стан та особливості відновлення / А. М. Гаврусевич та інші. – Тернопіль, 2010. – 160 с. 6. Молотков П. И. Буковые леса и хозяйство в них / П. И. Молотков. – М.: Лесн. про-сть, 1966. – 224 с. 7. Плугатар Ю. В. Из лісів Криму / Ю. В. Плугатар – Харків: Нове слово, 2008. – 462 с. 					

8. Стойко С. М. Дубові ліси Українських Карпат / С. М. Стойко – Львів: Меріатор, 2009. – 220 с.
9. Фурдичко О. Карпатські ліси: проблеми екологічної безпеки і сталого розвитку гірського регіону / О. Фурдичко. – Львів: Бібльос, 2002. – 190 с.

Допоміжна

10. Калінін М. І. та ін. Вітровали в гірських і передгірних регіонах Українських Карпат / М. І. Калінін та ін. – Львів: Манускрипт, 1997. – 2008 с.
11. Олійник В. С. Гідрологічна роль лісів Українських Карпат / В. С. Олійник. – Івано-Франківськ: НАІР, 2013. – 232 с.
12. Пастернак П. С. Лісові ґрунти Українських Карпат / П. С. Пастернак. – Ужгород: Карпати, 1967. – 172 с.
13. Сабан Я. А. Экология горных лесов / Я. А. Сабан. – М.:Лесн. про-сть, 1982.
14. Середін В. І., Парапан В. І. Ліс – база відпочинку / В. І. Середін, В. І. Парапан. – Ужгород: Карпати, 1988. – 107 с.

Викладач, доцент кафедри лісознавства _____ В.С. Олійник